

Lidt folk – meget styre

Myndighedernes indblanding i private forbrugerejede vandforsyningers prispolitik udfordrer min retfærdighedssans.

AF KAJ LASSEN, ØKSENMØLLE-FUGLSLEV VANDVÆRK

Overskriften er taget fra en artikel om demokrati skrevet af folketingsmedlem og tidligere chefredaktør for JydskeVestkysten i en artikel i juni-nummeret af Grænsforeningens blad "Grænsen".

Overskriften passer meget godt med mine oplevelser i forbindelse med kommunernes indblanding i forbrugerejede vandværkers drift og prispolitik.

Syddjurs Kommune har for nylig udsendt forslag til kommunens vandforsyningsplan til orientering og drøftelse i vandrådet. På Øksenmølle-Fuglslev Vandværk, der et forbrugerstyret vandværk med ca. 900 tilslutninger, hovedsageligt sommerhuse, har bestyrelsen også drøftet forslaget til vandforsyningsplanen, ligesom vi har et medlem i vandrådets styregruppe.

Det er ikke alene et Syddjurs-problem. Vi har i Øksenmølle-Fuglslev Vandværk generelt et godt forhold til Syddjurs Kommune. Jeg betragter mere problemet som et generelt landsdækkende politisk problem.

Retfærdighedssans under pres

Når man læser forslaget til vandforsyningsplanen igennem, er der et par ting, der undrer og irriterer min retfærdighedssans. Det er myndighedernes indblanding i de brugerstyrede vandværkers prispolitik. Jeg er helt på det rene med og har god forståelse for kommunens kontrol med vandets kvalitet på de enkelte vandværker, men her hører forståelsen også op.

Hvad med andelstanken?

I gamle dage opstod andelstanken. Når der oplevedes et behov for at gå

sammen om en ide og opfyldelse af denne ide, så samledes en gruppe mennesker og oprettede et brugerstyret slagteri, mejeri, brugsforening og andet. Så valgte medlemmerne en bestyrelse, der skulle styre forretningen, og gjorde den ikke dét på en fornuftig måde, ja, så kunne den afsættes på førstkommande generalforsamling. Bestyrelsen stod altså til ansvar overfor brugerne.

På samme måde er mange brugerejede vandværker opstået. En gruppe mennesker fandt behov for at gå sammen for at sikre nok, godt og gerne billigt vand. Man etablerer et vandværk, vælger en bestyrelse, som er ansvarlig for vandværkets drift og vandets kvalitet – og som står til ansvar overfor brugerne. Derfor undrer det mig, at myndighederne skal godkende (bestemme) disse vandværkers prispolitik.

Er bestyrelserne bare marionetter?

Jeg er sikker på, at mange bestyrelser i de brugerejede vandværker er enige i denne for mig utidige indblanding fra myndighedernes side.

Jeg kender ikke andre områder, hvor myndighederne blander sig på samme måde. Jo, i idrætsforeninger, der får kommunale eller statslige tilskud. Her har jeg god forståelse for, at de bevilgende myndigheder skal have en vis kontrol med, hvordan skatteydernes penge bliver brugt.

Men det er ikke tilfældet med de brugerejede vandværker. Vi modtager ikke tilskud fra hverken stat eller kommune. Det er alene brugernes penge, vi administrerer.

Jeg er fuldt ud bekendt med kommunernes legitime ret til at blande sig, jvf. vandforsyningslovens § 53, men det gør det ikke mere rigtigt.

De af brugerne valgte bestyrelser bliver på den måde til marionetter og arbejdsheste for kommunernes embedsmænd og politikere. Finder kommunens sagsbehandler ikke, at vandværkernes regnskab og prispolitik er tilfredsstillende, ja, så bliver vandværket bedt om at udarbejde et andet eller et tilrettet forslag, som så kan blive godkendt. Da det er kommunen, der bestemmer, og vandværkerne, der skal lave arbejdet, kan man lidt frækt spørge, hvilken timeløn kommunen vil give for det? I forvejen er vi jo ansatte som "skatteopkrævere" for myndighederne med hensyn til afgifter og moms.

Det kan ikke blive ved

Der drøftes landet over, hvordan myndighedernes administrationer kan slankes. Her er en mulighed for at spare medarbejdertimer i forvaltningerne (men det er måske her, humlen ligger begravet) og lade de brugervalgte bestyrelser alene påtage sig det ansvar, de er blevet pålagt af vandværkernes brugere.

Hvis det fortsætter på denne måde med myndighedernes (utidige) indblanding, vil det fremover blive svært at rekruttere nye medlemmer til vandværkernes bestyrelser. Så kan kommunerne overtage hele baduljen.

Lad os komme tilbage til mere folk og mindre styre. ■